

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 5. decembra 2018

Skrbniški sklad EU za Afriko: prilagodljiv instrument nujne pomoči, vendar po mnenju revizorjev premalo osredotočen

Evropsko računsko sodišče v svojem novem poročilu ugotavlja, da je nujni skrbniški sklad EU za Afriko prilagodljiv instrument za zagotavljanje pomoči na področjih, kot so hrana, izobraževanje, zdravje, varnost in trajnostni razvoj. Vendar pa so njegovi cilji presplošni za učinkovito usmerjanje ukrepov v okviru afriških regij, Evropska komisija pa je naletela na težave pri merjenju, v kolikšnem obsegu so bili s skladom uresničeni njegovi cilji. Revizorji so odkrili tudi slabosti pri njegovem izvajanju in ugotovili, da se pri projektih pojavljajo podobne zamude kot pri tradicionalni razvojni pomoči.

Skrbniški sklad EU za Afriko je bil ustanovljen leta 2015 kot nujni skrbniški sklad za spodbujanje dolgoročne stabilnosti in odpravljanje temeljnih vzrokov za nedovoljene migracije in razseljene osebe v Afriki. Sklad trenutno združuje sredstva v višini 4,1 milijarde EUR in spodbuja dejavnosti v 26 državah iz treh afriških regij, in sicer na območju Sahela in Čadskega jezera, Afriškega roga ter Severne Afrike. Revizorji so ocenili, ali je sklad dobro zasnovan in ali se ustrezno izvaja. Preučili so projekte v Nigeru in Libiji – državah, katerima je bilo dodeljenih največ sredstev v njunih regijah.

„Skrbniški sklad EU za Afriko je poseben instrument nujne pomoči za reševanje vprašanja migracij,“ je povedala Bettina Jakobsen, članica Evropskega računskega sodišča, ki je pristojna za poročilo.

„Glede na še nevidene izzive in zadevna proračunska sredstva bi moral biti sklad bolj osredotočen, njegova podpora pa usmerjena v posebne ukrepe, ki bodo verjetno imeli merljiv učinek.“

Cilji sklada so bili zasnovani kar najbolj splošno, da bi bila do financiranja upravičena večina ukrepov. To je sicer omogočilo prožnost pri prilagajanju podpore različnim in spreminjajočim se razmeram, vendar pa je bilo manj koristno pri usmerjanju ukrepov v okviru regij in merjenju učinka. Komisija ni celostno analizirala in količinsko opredelila potreb, jasno določila kriz, ki naj bi se reševale v okviru sklada, ali opredelila razpoložljivih sredstev, kar omejuje njeno zmožnost, da dokaže, da so bile opredeljene ustrezne prednostne naloge in da so bili odobreni najustreznejši ukrepi za njihovo izvajanje. Poleg tega pa združevanje sredstev in zmogljivosti donatorjev še ni dovolj uspešno.

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče.

Celo poročilo je na voljo na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – uradni govorec

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – tiskovni predstavnik

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

V okviru sklada so se projekti uvajali hitreje kot pri tradicionalni razvojni pomoči, sklepanje pogodb in nakazovanje predplačil pa je bilo na splošno mogoče pospešiti, čeprav bi bilo od instrumenta za nujno pomoč mogoče pričakovati večjo hitrost. Dejansko so se pri skladu pojavljali podobni izzivi kot pri tradicionalnih instrumentih, zaradi katerih se je izvedba projektov zavlekla. Revizorji so opazili vzorec zamud pri projektih, povezanih s področji, kot sta varnost in upravljanje meja.

Postopki izbire projektov so se med regijami razlikovali. Merila za ocenjevanje predlogov niso bila dovolj jasna ali dokumentirana, primerjalna prednost za financiranje projektov v okviru skrbniškega sklada EU za Afriko pa ni bila vedno dobro pojasnjena. Revizorji so odkrili primere projektov, ki so obravnavali podobne potrebe kot drugi instrumenti EU, zato obstaja tveganje, da se druge oblike podpore EU podvajajo.

Projektni cilji pogosto niso bili specifični in merljivi, kazalniki smotrnosti pa so bili brez referenčnih vrednosti. V treh regijah se uporabljajo različni sistemi za spremljanje smotrnosti projektov, ker skupen sistem še ne deluje. Zaradi preobilja informacij in sistemov za spremljanje ni enotnega in celovitega pregleda rezultatov, ki so bili skupno doseženi v okviru skrbniškega sklada EU za Afriko. Glede na zadevna sredstva EU v višini 3,7 milijarde EUR je merjenje smotrnosti po mnenju revizorjev pomemben vidik odgovornosti.

Revidirani projekti so bili v zgodnji fazi izvajanja, vendar so že začeli prinašati izločke. Sklad je sicer prispeval k prizadevanjem za zmanjšanje števila migrantov z neurejenim statusom, ki prihajajo iz Afrike v Evropo. Kako velik je ta prispevek, pa ni mogoče natančno izmeriti.

Revizorji so Komisiji izrekli več priporočil za izboljšanje kakovosti ciljev, revidiranje postopkov za izbor projektov ter sprejetje ukrepov za pospešitev izvajanja in izboljšanje spremljanja.

Pojasnila za urednike

Skrbniški sklad EU za Afriko je daleč največji od štirih skrbniških skladov EU in ima trenutno na voljo 4,1 milijarde EUR, od tega 3,7 milijarde EUR iz proračuna EU in Evropskega razvojnega sklada. Države članice EU, Norveška in Švica so prispevale 451 milijonov EUR, od tega sta Nemčija in Italija prispevali po več kot 100 milijonov EUR.

Evropsko računsko sodišče predstavlja svoja posebna poročila Evropskemu parlamentu in Svetu EU ter zainteresiranim stranem, kot so nacionalni parlamenti, deležniki v gospodarstvu in predstavniki civilne družbe. Velika večina priporočil Sodišča se izvede, kar dokazuje, da je delo Sodišča koristno za državljanke EU.

Posebno poročilo 32/2018 – Nujni skrbniški sklad Evropske unije za Afriko: prilagodljiv, vendar premalo osredotočen – je na voljo na spletišču Sodišča (eca.europa.eu) v 23 jezikih EU.
